

Nasjonalt fagskoleråd, rådsmøte 5/2024

Dato: 17.09.2024, klokken 10.00-14.20

Sted: HK-dir, Oslo

Faste saker

Sak A	Godkjenning av møteinnkalling	Vedtak
Sak B	Godkjenning av dagsorden	Vedtak
Sak C	Referat fra rådsmøte	Vedtak
	Saksdokumenter: Protokoll fra rådsmøte 19.06.2024	
Sak D	AU orienterer	

Ordinære saker

Start	Slutt	Totalt	Saksnr.	Tittel	Sakstype
10:00	10:05	00:05	A-C	Velkommen og faste saker	Faste saker
10:05	10:15	00:10	O-28/24	AU orienterer	Orientering
10:15	10:35	00:20	D-29/24	Statsbudsjettet 2025	Diskusjon
10:35	10:55	00:20	D-30/24	Hvordan bruke fagrådene?	Diskusjon
10:55	11:15	00:20		Pause	
11:15	11:35	00:20	D-31/24	PPU-Y for å kvalifisere yrkesfaglærer til fagskolen	Diskusjon
11:35	12:30	00:55	D-32/24	Fagskolerådets og fagrådernes reaksjon på NIFU-rapporten hvordan fagskolene samarbeider med arbeidslivet om utdanningene	Diskusjon
12:30	13:15	00:45		Lunsj	
13:15	13:45	00:30	D-33/24	Rapport om overgangsordninger - presentasjon fra HK-dir med diskusjon om veien videre	Diskusjon
13:45	13:55	00:10	O-34/24	Fagskolekonferansen 2024	Orientering
13:55	14:00	00:05	V-35/24	Rektormøtet	Vedtak
14:00	14:10	00:10	V-36/24	Representant til ShoT-utvalget	Vedtak
14:10	14:20	00:10		Eventuelt	

Referat rådmøte 24.06.19

Til stede

Arvid Ellingsen	LO
Anja Johansen	Abelia/Forum for fagskoler
Tord Hauge	NHO
Margrethe Gjessing	NHO
Kristin St. Hilaire (vara)	KS
Odd Joar Svensson	KS
Kristine Bettum	Virke
Elin Dahling	HØY
Trine Røssevold	NFFL / KFF
Marthe Dirdal	Kompetanseforbundet /FuN
Thea Tuset	Organisasjon for Norske Fagskolestudenter

Forfall

Ingeborg Lovise Tyse	Utdanningsforbundet
Aage Alexander Foss	FFF
Einar Hanisch	YS
Trude Tinnlund	LO
Brynjard Rønningen	KS
Trond Bergene	Spekter
Ketil Solbakke	HØY
Ingrid Marie Aarre	Organisasjon for Norske Fagskolestudenter

Gjester

Else Kathrine Nesmoen	HK-dir
-----------------------	--------

Fra sekretariatet

Margareth Haukås
Kjersti Hopland Kvåle

Dagsorden

Sak A – Innkalling – godkjent

Sak B – Dagsorden – godkjent

Sak C – Referat fra rådmøtet 23.04.2024 - godkjent

O-22/24 AU-orienterer

Fast post. AU orienterte om møte i Kompetansepolitisk råd 11. juni om regional kompetansepolitikk. Leder i rådet hadde fokus på at fagskolen er desentralisert og aktuell i forbindelse med dette temaet. Leder i året deltok på HØY konferansen, en årlig konferanse med

godt faglig innhold. I leders innlegg ble prosessen rund stortingsmeldingen belyst. Det er noe uklart når og hvordan rådet skal spille inn, utover workshop og høringssvar. Leder har også deltatt i UHR representantskapsmøte. Første gang i historien at rådet har fått invitasjon. Leders innlegg handlet om samarbeid med arbeidslivet og studentdemokratiet.

Det har også vært et møte med forskningsrådet om FoU. Målet er å få satt av midler til FoU i fagskolen.

Det arrangeres en rekke møter og samlinger til høsten. En for nasjonale planer 18. september, et møte med AU nasjonalt fagskoleråd og leder / nestleder i nasjonale fagråd 18. september og en samling for nasjonale fagråd 19. september

V-23/24 Nasjonale fagråd

Vedtak: Nasjonalt fagskoleråd vil vise til at Norsk Sykepleierforbund (NSF) har vært medlem i Nasjonalt fagråd for fagskoleutdanning i helse- og oppvekstfag helt siden oppstarten, og støtter fortsatt medlemskap i fagrådet.

D-24/24 Omtale av høyere yrkesfaglig utdanning

Rådet diskuterte hvordan ordvalg knyttet til fagskole og høyere yrkesfaglig utdanning oppfattes. Rådet er samstemt med tanke på å rydde i de formelle dokumentene / nettsidene og AU tar saken videre med KD. I tillegg tas diskusjonen om hvordan sektoren omtales med i strategiarbeidet.

V-25/24 Lærebokordninga for høgare utdanning

Vedtak: Nasjonalt fagskoleråd sender en henvendelse til Kunnskapsdepartementet om å inkludere høyere yrkesfaglig utdanning i lærebokordninga for høgare utdanning.

V-26/24 Utdanningskvalitetsprisen for høyere yrkesfaglig utdanning

Vedtak: Nasjonalt fagskoleråd sender en henvendelse til HK-dir om å endre statuttene fra fire til fem jurymedlemmer. I tillegg til en skriftlig tilbakemelding på hvordan jurymedlemmer oppnevnes.

V-27/24 Strategi for HYU i et binært system (parallelstruktur)

Vedtak: Nasjonalt fagskoleråd nedsetter en arbeidsgruppe med mandat som beskrevet i saken. Arbeidsgruppen leverer et forslag til strategi innen rådsmøte 3. desember 2024.

Referat slutt

Saker til rådsmøte 17. september

O-28/24 AU orienterer

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [O-28/24](#)

Bakgrunn

Fast post.

- Møte i Forum for Europeisk Utdanningspolitikk 27.august 2024
- Futureproofing VET
- National implementation plan, Polcap.
- Arendalsuka

D-29/24 Statsbudsjettet 2025

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [D-29/24](#)

Bakgrunn

Statsbudsjettet for 2025 blir lagt frem mandag 7. oktober 2024. Arvid Ellingsen innleder til diskusjon om rådets innspill og fokusområder til statsbudsjett 2025.

D-30/24 Hvordan bruke fagrådene?

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [D-30/24](#)

Bakgrunn

Samarbeidet mellom nasjonale fagråd og Nasjonalt Fagskoleråd var oppe som tema i rådsmøte 19. juni. AU ønsker at saken følges opp med en diskusjon rund hvordan fagrådernes rolle og hvordan rådet ønsker å benytte seg av fagrådene. Diskusjonen vil også være et godt grunnlag for møtet som vi skal ha med fagrådene i neste uke. Under følger forslag til diskusjonsspørsmål:

1. Hvor ofte er det hensiktsmessig at fagrådene deltar i rådsmøtene?
2. Hvem representerer fagrådet (leder, leder og nestleder)?
3. Bør det være faste programposter i Nasjonalt fagskoleråd sine møter knyttet til fagrådsarbeid?

4. Hvordan best mulig engasjere fagrådene i rådsarbeidet? Sekretariatets rolle?
5. Hva skal vi be dem om å levere på?

D-31/24 PPU-Y for å kvalifisere yrkesfaglærer til fagskolen

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Jens Christian Thysted og AU

Sak: [D-31/24](#)

Bakgrunn

Jens Christian Thysted (Fagskolen Vestfold og Telemark) innleder med å presentere prosjektet *yrkespedagogisk utdanning gjennom fagskolene*. Prosjektet er vedlagt saksdokumentene.

Ifølge en arbeidsgruppe nedsatt av Nasjonalt Fagskoleråd i 2020 stilles det ingen lovbestemte krav til pedagogisk kompetanse for å bli ansatt som lærer i fagskolen. Det finnes ikke en egen offentlig godkjent lærerutdanning for fagskolelærere. Det er styret ved den enkelte fagskole som har ansvar for å fastsette krav til lærerkompetanse (Lov om høyere yrkesfaglig utdanning, Kap 3, §9).

Praktisk pedagogisk utdanning for yrkesfag (PPU-Y) er den vanligste lærerutdanningen fagskolelærere tar, men denne er ikke godt nok tilpasset fagskolens behov og egenart.

Forslag til diskusjonsspørsmål:

1. Hva mener Nasjonalt Fagskoleråd om en eventuell PPU-HYU?
2. Hvem skal utvikle en eventuell PPU-HYU?
3. Hvem skal eventuelt tilby PPU-HYU?
4. Hvordan skal utdanningen og eventuelle studieplasser finansieres?
5. Hva tenker Nasjonalt fagskoleråd om veien videre?

Hele rapporten fra arbeidsgruppen kan lastes ned under rapporter på rådets nettside: pedagogisk utdanningstilbud for lærere i fagskolen (2020): [Om oss | Nasjonalt fagskoleråd \(fagskoleradet.no\)](#)

D-32/24 Fagskolerådets og fagrådernes reaksjon på NIFU-rapporten hvordan fagskolene samarbeider med arbeidslivet om utdanningene

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [D-32/24](#)

Bakgrunn

På oppdrag fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) har NIFU gjennomført en undersøkelse av hvordan fagskoler samarbeider med arbeidslivet om utdanningene. De har også sett på om det er en mulig sammenheng mellom slikt samarbeid, og studentenes overgang til

relevant arbeid etter utdanning. Undersøkelsen er gjennomført som en case-studie av ti ulike utdanninger ved seks ulike fagskoler. Funn fra case-studien er så holdt opp mot kvalitative data om overgangsmønstre fra utdanning til arbeid, fra NIFU sin kandidatundersøkelse.

Undersøkelsen bekrefter den allmenne oppfatningen om at fagskolene har mye samarbeid med arbeidslivet. Studien bidrar i tillegg til å dokumentere hvordan dette samarbeidet foregår, innenfor utvalget av fagskoler og utdanningstilbud. Fagråd for samarbeid med arbeidslivet er et kjennetegn ved alle undersøkte case, og ser ut til å ha blitt en bransjestandard for sektoren. Det er likevel variasjoner i hvordan fagrådene organiseres, og hvilken rolle de spiller. Lærere som også jobber i fagfeltet, er en annen samarbeidsform som fremstår som viktig i sektoren. NIFU finner ikke noen klar sammenheng mellom fagskolenes samarbeid med arbeidslivet, og variasjonene i andelen kandidater fra fagskolene som går over i relevant jobb.

HK-dir har gitt NIFU et tilleggsoppdrag for å utvide casene til fagområdene helse og oppvekst som ikke ble inkludert i første runde. Rapporten fra denne tilleggsstudien vil foreligge på våren 2025.

Spørsmål til rådet: Har dere noen tanker om hvordan temaet samarbeid fagskole-arbeidsliv kan belyses ytterligere? Aspekter ved samarbeidet som kanskje er kjent, men ikke systematisk undersøkt og dokumentert?

Tilbakemeldinger fra fagrådene

Jevnt over er fagrådenes tilbakemelding at de kjenner seg igjen i funnene, og både representanter fra arbeidslivet og institusjonene melder om tette og systematiske samarbeid.

Fra fagrådet for helse og oppvekst er det ingen ytterligere kommentarer til undersøkelsen, men rapporten med fokus på fagområdene helse og oppvekst vil være av stor interesse for dette fagrådet.

Fagrådet for økonomiske og administrative fag har følgende reaksjoner på rapporten:

- 1) Funnet om tett kontakt mellom arbeidsliv og fagskole bekreftes, og man ser at faglige råd er praksis hos de fleste. Fagansvarlig er ofte pålagt å ha tett dialog med arbeidslivet.
- 2) Det avhenger litt av bransje hvor lett det er å få kontakt med bransje og hvor lett det er å få dem til å bidra. Vi ser at det i noen bransjer hvor det er høy andel av konsulentvirksomhet, er det behov for honorar for å bidra i faglig råd. Innen eksempelvis regnskap og lønn, er det enkelt å få til møter med bransjen og det har aldri vært snakk om honorar.
- 3) Funnet som viser at lærere også jobber innen fagfeltet stemmer. Vi ser ofte en blanding av lærere med pedagogisk utdannelse og bakgrunn eller er i jobb på høyskoler eller andre

fagskoler, og lærere som har lang fartstid i bransjen og kanskje også kombinerer lærerjobben med annen relevant jobb. Dette gjelder flere fagfelt.

- 4) Vi opplever at kontaktpersoner i faglig råd eller andre vi er i kontakt med, ønsker å bruke fagskolen når de skal rekruttere. Noen ganger for å videreformidle annonser, men lærere får også henvendelser om å anbefale dyktige studenter. Det er også flere som understreker at studenter kan søke mens de er under utdanning.

Fagråd for grønne fag sine kommentarer:

Fagrådet kjenner seg igjen i rapporten som helhet.

Det kommenteres spesielt at det at læringsutbyttebeskrivelser (LUB) ikke oppleves relevant hos arbeidslivet stemmer med egne opplevelser.

Det kommenteres også at det brukes mye innleide og deltidsansatte lærere, med erfaring fra arbeidslivet. Dette fører til god faglig kompetanse og tilknytning til arbeidslivet, og også at sektoren synliggjøres i samfunnet ellers.

Grønne fag havner i en «annet»-kategori, så det er ikke så lett å lese av rapporten hvordan overgangen til arbeidslivet etter endt utdanning er for disse fagene. Grønne fag er ikke spesifikt nevnt. Fagskolene har ikke fullstendig oversikt, men mange av utdanningene er korte, og tilbys til studenter som allerede er i jobb eller er selvstendig næringsdrivende. Ansettelse i etterkant gir derfor ikke et fullstendig bilde på overgangen mellom studier og arbeidsliv for grønne fag. Det oppleves at det er et behov i arbeidslivet for utdanningene.

Det oppleves at samarbeidet med arbeidslivet er tettere innen andre fagområder på samme fagskole enn ved grønne fag. Dette gjelder spesielt for de store fagskolene og kan ha å gjøre med næringsstrukturen innenfor de grønne faga som er preget av mange små bedrifter og enkeltpersonsforetak.

Fagskolene kjenner seg godt igjen i at fagråd benyttes som en samarbeidsform med arbeidslivet, og erfaringene fra grønne fag er at denne formen for samarbeid også gjør utdanningene kjent i arbeidslivet.

Innspill fra Nasjonalt fagråd for tekniske fag:

- Rapporten underbygger fagrådets oppfatning om at de fleste skolene med tekniske utdanninger har et fungerende samarbeid med arbeidslivet.
- Den operative kompetansen fagskolene gir gjennom kortere tilbud er viktig for arbeidslivet. Samtidig er det viktig å ta med seg innspill fra arbeidslivsrepresentanter om viktigheten av de overordnede og generiske emnene i fagskoleutdanningene, som man ofte finner i de tradisjonelle lengre fagskoleutdanningene. Fagrådet synes dette er interessant, da vi mener at det er viktig med en balanse mellom kortere modulbaserte utdanninger og de tradisjonelle lengre utdanningene i forhold til hvordan fagskoleutdanning oppfattes.
- Et vesentlig moment å ta med seg er at nasjonale planer ikke gjør at fagskolene samarbeider mindre med arbeidslivet, men at nasjonale planer danner en ramme for samarbeidet. En ulempe som nevnes med dette er at planene dermed kanskje ikke blir utfordret best mulig. Er det andre måter man kunne organisert de nasjonale planene på, slik at arbeidslivet tar en større rolle i revidering og utvikling av studieplaner.
- De som tar teknisk fagskoleutdanning, er ettertraktet i arbeidslivet og får relevante jobber. Et viktig moment som kommer frem i rapporten er at det virker som at etterspørselen etter fagskolekandidater er større enn hva skolene greier å rekruttere. Det er lite sannsynlig at økt samarbeid med arbeidslivet vil gi økt sysselsetting innen teknisk område. Men et viktig område er om økt samarbeid kan øke rekrutteringen til fagskoleutdanning.

Innspill fra fagråd for digitale og kreative fag:

Kommentarer til de sentrale funnene i undersøkelsen:

- 1) Fagskolene har mye samarbeid med arbeidslivet, og bedriftene NIFU har intervjuet er svært positive til samarbeid med fagskolene, som de ofte opplever som enklere å forholde seg til enn universiteter og høyskoler.

Tilbakemelding fra arbeidslivet er at fagskolene oppleves mer praktiske og hands on. Det er mindre klasser enn i UH-sektoren som gjør at de kommer tettere på, mer interaksjon med studentene. Fagskolen samarbeider ofte med reelle problemstillinger/caser som arbeidslivet jobber parallelt med. Fagskolen har flere ansatte som er praktiserende og i samme nettverk. Opplever det tryggere, enn i UH-sektoren da man ofte er etterlatt til seg selv.

- 2) Fagråd for samarbeid med arbeidslivet ser ut til å ha blitt en form for bransjestandard i fagskolesektoren. Ettersom dette ikke er noe myndighetskrav, kan det forstås primært som resultat av det vi her har definert som et isomorfisk trykk, hvor institusjonene graviterer mot en felles standard

Det er bra med en minimum standard, fordi man da kvalitetsikrer studiet og fagrådene har muligheten til å oppdatere fagskolene på markedet. I rapporten er dette også nevnt at det oppleves utordrende for noen: Selv om arbeidslivssiden generelt sett framstår som positive til å samarbeide med fagskolene, er fagskolenes egne erfaringer med å rekruttere representanter til fagråd litt ulike.

For det første kan det være at det ikke finnes organisasjoner på arbeidslivssiden å henvende seg til, som er engasjert i og bruker ressurser på opplæringspolitikk på dette nivået (side 88).

- 3) En annen samarbeidsform som fremstår som viktig, er lærere som samtidig jobber i fagfeltet. Dette finner vi eksempler på i alle fagområdene, men det er mest utviklet i noen av de kreative utdanningene.

Oppdatert og relevant, teknologien endrer seg raskt, slik at den må oppdateres fortløpende (i mye større grad enn kreative fag)

Skolene bør i høyere grad bør ta pedagogisk ansvar og delaktighet

En lærer bør være til stede når en bedrift underviser for å 1. oppdatere seg 2. stille spørsmål og få til interaksjonen med studentene. En pedagogisk oversetter. Arbeidslivet kan faget, men kjenner ikke til studentene eller det å lære bort.

Fagskolene er avhengig av at de ansatte har et oppdatert og et mangfoldig nettverk for å være oppdatert det på bransjen, markedet og teknologien

- 4) Vi finner generelt liten sammenheng mellom samarbeid med arbeidslivet, og arbeidslivsrelevans forstått som andelen kandidater fra fagskolen som går over i relevant jobb, som ser ut til å primært henge sammen andre forhold.

Hva slags samarbeid bør konkretiseres? Skolene praktiserer ulike samarbeidsmodeller: på messestand? Undervise? Undervise et helt fag, emne? Casepresentasjon? Veiledning?

Rapporten viser også at av ulike årsaker så samarbeider ikke arbeidslivet og fagskolen direkte om studieplanen og at det har vært lite fruktbare dialog angående læringsutbytte og NKR “som er i kontrast til regelverkets fokus på at samarbeidet med arbeidslivet skal være knyttet til læringsutbyttet” (side 90). Denne erfaringen er gjenkjennelig og støttes. Hvordan kan man i fellesskap jobbe med dette?

[D-33/24 Rapport om overgangsordninger - presentasjon fra HK-dir med diskusjon om veien videre](#)

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [D-33/24](#)

Bakgrunn

Notat om overgangsordninger

Sju samarbeidsprosjekter, en fagskole og en UH-institusjon, har arbeidet frem piloter for overgangsordninger mellom høyere yrkesfaglig utdanning og høyere utdanning. Dette er en

oppfølging av (Meld. St. 9 (16-17) Fagfolk for fremtiden, tiltak nr. 47: «Vurdere å gjøre tilgjengelig samarbeidsmidler for fagskoler og høyskoler/universiteter i Norge som ønsker å finne gode overgangsordninger mellom sine utdanninger.»

HK-dir har oppsummert og gitt anbefalinger i notat 08/2024. Prosjektene har bidratt til en økt forståelse og anerkjennelse av hva høyere yrkesfaglig utdanning er blant institusjonene som har deltatt. Prosjektene har vist at god kjennskap på tvers av utdanningsnivåene er viktig for å få til gode overgangsordninger. Prosjektene har fått frem ny og nyttig kunnskap om utfordringsbildet, og pekt på mulige løsninger på systemnivå. Pilotordningen har imidlertid ikke bidratt til at vi nå har fått frem modeller som uten videre kan tas i bruk av andre institusjoner. Samarbeidsprosjektene har pekt på elementer i lov og forskrift knyttet til opptak og godkjenning av deler av en utdanning som er barrierer for likebehandling og forutsigbarhet for søkerne.

For å legge til rette for forutsigbare overgangsordninger mener HK-dir at det i fortsettelsen er viktig å finne løsninger i regelverket på nasjonalt nivå og knytte enda tettere bånd mellom utdanningstypene.

Overgangsordninger er en av prioriteringene til Nasjonalt fagskoleråd og HK-dir ønsker å diskutere to av problemstillingene i notatet nærmere med rådet:

1. Prosjektene har vist barrierer for kandidater med fagskolegrad (ettårig utdanning, 60 studiepoeng). Uten generell studiekompetanse fra videregående skole, eller at de innfrir krav om realkompetansevurdering, er det i dag kun fagskolekandidater med høyere fagskolegrad (toårig utdanning, 120 studiepoeng) som kvalifiserer til opptak i høyere utdanning.

Spørsmål til diskusjon:

- Er dette en barriere som er mulig å løse?
- Hvordan kan kandidater med fagskolegrad (60 studiepoeng) kvalifisere for høyere utdanning?
- Ønsker Nasjonalt fagskoleråd å se nærmere på denne barrieren?

2. Prosjektene har vist at god kjennskap på tvers av utdanningsnivåene er viktig for å få til gode overgangsordninger.

HK-dir planlegger et seminar i desember hvor prosjektresultatene skal evalueres, erfaringer deles og hvilke tiltak som bør sees på videre diskuteres.

Spørsmål til diskusjon

- Hvilke råd har Nasjonalt fagskoleråd til HK-dir for veien videre?

Notatet er publisert på HK-dirs hjemmesider: [Notat om overgangsordninger - HK-dir](#)

O-34/24 Fagskolekonferansen 2024

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no

Fra: AU

Sak: [O-34/24](#)

Bakgrunn

Bli med på Fagskolekonferansen 2024, ein arena for inspirasjon, fagleg påfyll og nettverksbygging. Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse inviterer til engasjerande innlegg oppfølgt av gode diskusjonar om høgare yrkesfagleg utdanning, og høve til å knyte nye kontaktar frå sektoren. Velkommen til konferanse på Scandic Hell i Stjørdal kommune 12.-13. november.

Fagskolekonferansen, som HK-dir arrangerer på oppdrag frå Kunnskapsdepartementet, er den årlege møteplassen for alle som er engasjert i høgare yrkesfagleg utdanning.

HK-dir orienterer om programmet for årets konferanse.

[V-35/24](#) Rektormøtet

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [V-35/24](#)

Bakgrunn

Som vedtatt i budsjett for 2024, blir det også i år arrangert et rektormøte på Scandic Hell i Stjørdal i forkant av Fagskolekonferansen. Intensjonen med samlingen er å styrke samarbeidet mellom Nasjonalt fagskoleråd og fagskolene. Det ble bedt om innspill til tematikk for møtet i vår og flere fagskoler har gitt sine innspill. AU foreslår at Nasjonalt fagskoleråd nedsetter en arbeidsgruppe som arbeider videre med programmet og ønsker én representant fra HØY, én representant fra FFF og én representant fra rådet.

Skissert tidsplan:

10.00 – 11.00 Ankomst

11.00 – 12.00 Lunsj

12.00-16.00 Møte

18.30-21.00 Middag

Påmelding til arrangementet er åpnet for rektorene og faste medlemmer i Nasjonalt fagskoleråd og per. 9.9. er 30 personer påmeldt. Lenke til påmelding: <https://forms.office.com/e/7iwiTK5ckg>

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no

HØY har meldt inn forslag til representant i arbeidsgruppen: Svein Ove Dyrdal fra THYF.

FFF og Nasjonalt fagskoleråd melder inn representant i møtet.

Forslag til vedtak: Nasjonalt fagskoleråd nedsetter en arbeidsgruppe bestående av FFF, HØY og annet medlem av Nasjonalt fagskoleråd med mandat om å utarbeide program for rektormøtet den 11. november. Første møte i arbeidsgruppen er den 20. september kl. 13-14.

V-36/24 Studentenes helse og trivselsundersøkelse (ShoT).

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [V-36/24](#)

Bakgrunn

Oppnevningsperioden til SHoT-utvalgets medlemmer utløper. Vi ber dere derfor om å oppnevne en ny representant i utvalget for den neste perioden. Fult navn og kontaktinformasjon på den nye representanten kan sendes til meg på e-post senest søndag 8.september.

Kick-off

For å bli bedre kjent med det nye utvalget ønsker vi å invitere representantene i SHoT-utvalget til en kick-off. Denne vil finne sted i slutten av uke 44 på Radisson Blu Airport Hotel, Oslo Gardermoen. Invitasjon og program vil bli sendt ut til de oppnevnte representantene.

Forskningsseminar

De nye representantene er også invitert på et forskningsseminar på Solstrand hotell i uke 48. Invitasjon og program vil bli sendt ut til de oppnevnte representantene.

Forslag til vedtak: Nasjonalt fagskoleråd oppnevner xxxxx til å representere rådet i SHoT utvalget.

04.12.2023

Yrkespedagogisk utdanning gjennom fagskolene

Prosjektskisse

Yrkespedagogisk utdanning gjennom fagskolene

Prosjektskisse

Innhold

Bakgrunn	2
Samarbeidspartnere	2
Målsettinger og forventede resultater	3
Prosjektgjennomføring.....	4
Tidsramme.....	5
Budsjett og finansiering.....	5

Bakgrunn

Norge står overfor en økende utfordring med lærermangel, spesielt innen yrkesfag, som forventes å forverres på kort og mellomlang sikt. Samtidig er kvaliteten på yrkesfaglig utdanning avgjørende for å møte behovene i arbeidsmarkedet. Yrkesfaglærerens utfordringer er mangfoldig. Teknologi, arbeidsformer, elever og lærlingers sosiale utfordringer er bare noen av utfordringene yrkesfaglærere møter. Med dette som bakteppe blir integrering av yrkesteori og yrkespedagogisk utdanning enda viktigere.

Mens høyskolene og universitetene har hatt som mål å utdanne lærere for grunnskole og videregående skole, har fagskolene hatt et mer spesifikt mål om å videreutdanne fagarbeidere og tilby høyere yrkesfaglig utdanning med fokus på den yrkesteoretiske komponenten. Derfor har yrkesteori og praktisk kunnskap vært i fokus.

Selv om denne arbeidsdelingen har tjent formålet med å tilby praktisk og yrkesrettet utdanning, har den også ført til en viss fragmentering i utdanningssystemet. Fragmenteringen har ført til at den yrkesteoretiske delen av yrkesfaglærerutdanningen har blitt nedprioritert. Årsaken ser ut til å ligge i at universiteter og høyskoler først og fremst ikke har lokaler og utstyr som er dedikert til den yrkesteoretiske delen. Dette har blitt utfordret av behovet for pedagogisk kompetanse blant yrkesfaglærere og et økende fokus på kvalitet i yrkesfaglig opplæring. Som et resultat ser vi nå økende interesse for å integrere yrkespedagogikk i fagskolene for å møte kravene i yrkesopplæringen, og bidra til mer tilgjengelige og fleksible utdanningstilbud innen yrkespedagogikk.

Prosjektforslaget tar sikte på å utvikle og integrere yrkespedagogiske utdanningstilbud i yrkesfaglig utdanning. Dette representerer et skifte i retning av å utvide fagskolenes kompetanseområde og utdanningstilbud for å møte behovene i arbeidsmarkedet og utdanningssystemet. Dette vil bidra til å sikre yrkesfaglærere og andre aktører i yrkesfaglig utdanning en god yrkespedagogisk plattform til å undervise og veilede i hele det yrkesfaglige løpet som inkluderer elever, lærlinger, studenter og tilretteleggere for yrkesfaglig kompetanseutvikling i arbeidslivet.

Dette prosjektet har konkrete mål om å utvikle modulbasert pedagogisk utdanning som er knyttet til yrkesteori, og som kan tilbys via de offentlige fagskolene for å bidra til å møte den eksisterende lærermangelen og kompetansebehovet for andre involverte i yrkesfaglig utdanning i arbeidsliv og utdanningsinstitusjoner. Pedagogisk utdanning skal tilbys som integrerte moduler for ulike målgrupper i yrkesfaglig utdanning, inkludert instruktører og faglig ansvarlige i lærlingbedrifter, ansatte og veiledere i opplæringskontorer, yrkesfaglærere i videregående skole, og lærere i praktisk-estetiske fag og arbeidslivsfag i grunnskolen. Det er en målsetting at gjennomført utdanning med alle moduler skal kvalifisere til bachelor-kompetanse.

Høyere yrkesfaglig utdanning vil kunne ta et ansvar for å få til en faglig integrering mellom den yrkesteoretiske, yrkespedagogiske og yrkesdidaktiske kompetansen. Dette vil øke kompetansen hos yrkesfaglærere, instruktører og faglige ledere innenfor yrkesopplæringen.

Samarbeidspartnere

Formelt kan prosjektet etableres som et samarbeide mellom blant annet følgende nøkkelpartnere, i referanseroller eller som direkte prosjektdeltagere:

HØFY (Høyskolen for yrkesfag). HØFY eies av fylkeskommunene på Østlandet, og innehar betydelig kompetanse innen yrkesteori/yrkesfag og yrkespedagogikk. Høyskolen vil kunne spille en sentral rolle

i utviklingen og implementeringen av modulbaserte utdanningstilbud innen yrkespedagogikk, samt i evaluering og tilpasning av utdanningen. Høyskolen er et nasjonalt tyngdepunkt innen feltet.

HØY (Rådet for offentlige fagskoler). HØY er interesseorganisasjonen for de offentlige fagskolene og er en sentral og naturlig partner for å sikre de offentlige fagskolenes involvering i prosjektet. HØY vil bidra med nettverk og koordinering av arbeidet og kan gjennom medlemsinstitusjonene bidra med ekspertise. I fagmiljøene i de offentlige fagskolene finnes betydelig yrkespedagogisk kompetanse som kan utnyttes til både utvikling og gjennomføring av utdanning innen yrkespedagogikk. HØY kan delta i en referanserolle.

KS (Kommunenes interesseorganisasjon): KS representerer kommunene og fylkeskommunene, som er viktige aktører innen yrkesfaglig utdanning. Samarbeid med KS i en referanserolle vil kunne bidra til å sikre at prosjektet tar spesielt hensyn til fylkeskommunenes behov som ansvarlig for videregående opplæring, og spesielt innen yrkesopplæringen.

Fagskolen Vestfold og Telemark kan være prosjektansvarlig og formell søker. Fagskolen har ca. 1.200 studenter, og i det totale fagmiljøet er det en betydelig pedagogisk kompetanse som vil utnyttes i prosjektgjennomføringen.

Partene i arbeidslivet, sentralt eller representert ved bransje- og fagorganisasjoner.

Målsettinger og forventede resultater

Resultatmål:

- a. Utvikling av yrkespedagogiske moduler: Det skal utvikles en serie utdanningsmoduler som dekker grunnleggende yrkespedagogiske og yrkesdidaktiske prinsipper, moderne lærings- og undervisningsmetoder og vurderingsteknikker. Disse modulene skal være tilpasset behovene til yrkesfaglærere og andre involverte i yrkesfaglig utdanning.
- b. Integrasjon med yrkesteoretisk utdanning: Prosjektet skal sikre at de utviklede yrkespedagogiske modulene i størst mulig grad blir tilpasset eksisterende yrkesteoretisk utdanning. Dette resultatmålet fokuserer på å tilby yrkespedagogisk utdanning i størst mulig grad som en integrert del av tilbudene.
- c. Tilrettelegging for fleksibel opplæring: Studenter som begynner på en yrkesfaglærerutdanning har erfaringer fra relevant yrkesutøvelse. Studiene vil ha en forankring i en erfaringsbasert tilnærming. Dette vil gjøre tilbudene tilgjengelig for ulike målgrupper, inkludert yrkesfaglærere i videregående skole, lærere i grunnskolen og ansatte i lærlingbedrifter og opplæringskontorer.
- d. Implementering av utdanningsprogrammet: Dette resultatmålet fokuserer på gjennomføringen av utdanningen i praksis. Prosjektet skal implementere de utviklede yrkespedagogiske modulene via fagskolene, og sikre at tilstrekkelig antall studier tilbys.

Effektmål:

- a. Økt yrkespedagogisk kompetanse blant instruktører, veiledere, yrkesfaglærere og lærere i praktisk-estetiske fag.
- b. Bedre tilpasning av undervisningen/opplæringen til målgruppens behov.
- c. Mer tilgjengelige utdanningstilbud innen yrkespedagogikk
- d. Styrket samarbeid mellom ulike aktører i yrkesfaglig utdanning.
- e. Økt kvalitet på yrkesfaglig opplæring

Prosjektgjennomføring

Prosjektets ambisjoner er av et visst omfang, og vil involvere et antall ulike aktører i ulike roller. Det er hensiktsmessig å gjennomføre et forprosjekt med hensikt å oppnå forankring hos ulike interessenter og rolleavklaringer under gjennomføring av et hovedprosjekt.

Forprosjekt:

Et forprosjekt kan avklare:

- Detaljerte målsettinger, innhold og rammer for et hovedprosjekt
- Organisering av hovedprosjekt, inkludert eierskap
- Etablering av hovedprosjekt, inkludert samarbeidsavtaler, konkret prosjektorganisasjon og finansiering

Hovedprosjekt:

Et hovedprosjekt bør inneholde følgende hovedaktiviteter:

- a. **Målgruppeanalyse:** Gjennomføre en grundig analyse av det yrkespedagogiske kompetansebehovet for hver målgruppe.
- b. **Modulutvikling:** Utvikle moduler som er tilpasset instruktører, veiledere, yrkesfaglærere og lærere i praktisk-estetiske og arbeidslivsfag i grunnskolen. Dette kan inkludere emner som yrkespedagogisk og yrkesdidaktisk teori, praksisnær og erfaringsbasert undervisning og opplæring, vurderingsformer, teknologi, arbeidsformer og sosiale utfordringer elever har. Det skal avklares hvordan en modulstruktur kan bygges opp som er formålstjenlig for ulike målgrupper, og i sum kan kvalifisere til bachelor-kompetanse i kombinasjon med yrkesteoritisk utdanning.
- c. **Implementering:** Tilby modulene via fagskoler, nettbasert undervisning, workshops og praksis, slik at de er tilgjengelige og fleksible for målgruppene.
- d. **Evaluering og tilpasning:** I prosjektet vil det etableres et følgeforskningsprosjekt som følger prosjektet. Målet med forskningen er sikre definert kvalitet i utdanningen, og få innsikt i innhold, struktur, læreres og studenters opplevelse og utbytte av studiet. Data fra forskningen skal brukes til forbedringer og endringer for å optimalisere utdanningen. Forskningsresultatene skal også være en del av skoleeiers dokumentasjon av studienes kvalitet.

Tidsramme

Prosjektet bør ha en tidsramme på 5 år. Akkrediteringsprosesser vil være tidskritiske aktiviteter.

Budsjett og finansiering

Kostnadsbudsjett og finansieringskilder må avklares.